

Nemzetközi papírpiaci helyzetkép

Erdély Zsolt

A nemzetközi papírpiaci helyzetkép és trendek, ahogy több fórumon is fogalmaztam, alapjában véve egy tökéletes viharhoz hasonlítható, hiszen azon események és történések sorozata, amely nemcsak a hazai, hanem az egész európai, sőt a világ papírpiacán és kereskedelmében az elmúlt 15-20 évben példa nélküli.

A 2009-es év papírpiaci szempontból, az európai helyzetképet tekintve, az európai országok mindegyikében átlagosan 15–20% közötti kereslet-visszaeséssel fejeződött be. Ez elsősorban és nagymértékben a nyugat-európai nagy piacokat érintette, de szignifikáns hatásuk érezhető volt a papír szempontjából is feltörekvőnek tekinthető közép-kelet-európai piacokon is.

A hazai piac az európai átlagtól egy picivel jobbat, mintegy 12,1%-os kereslet-visszaesést produkált, amely hazai viszonylatban a nagykereskedők éves szinten 18 ezer tonnával kevesebb papíreladását jelentette. A hazai piacnak ezen produktuma az európai átlagból nem lóg ki, sőt egy-egy szegmensét tekintve jobbnak tekinthető.

A papír-visszaesési trendek a hazai piacon is az európai szinteket hozták, azaz a legnagyobb mértékben a műnyomó (több mint 20%), a legkisebb mértékben a famentes íves papírok (6-7%), illetve különböző mértékben, de szignifikánsan a specialitások és az egyedi papírok piaca esett vissza.

A 2010-es év keresleti szempontból, 1–4 hónapot figyelembe véve, egy kiegyensúlyozott és növekvő keresletet mutatott, amely egyértelműen a 2009-es év azonos időszakához képest egy 5-6%-os növekedést biztosan prognosztizál. Erőteljesen erősödött a műnyomó papírok kereslete, de kiemelkedő jelentőséggel bír a famentes és ofszetpapírok iránti kereslet emelkedése is. A dobozkarton és a könyvpapírok forgalma is az elvárások és a tavalyi év azonos időszaka felett realizálódott, amely egyértelműen azt bizonyítja, hogy a tavalyi év kínálati piacával szemben egy keresleti piacról beszélünk.

Éppen ezért kritikus, ugyanakkor sajnálatos a pa-

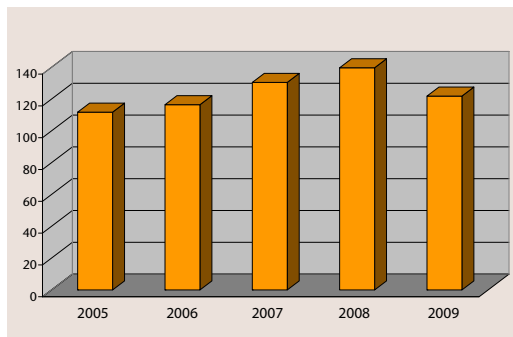
pír- és cellulózellátási problémák jelenlegi helyzete, hiszen a csökkentett gyári kapacitások, alapanyag-ellátási problémák és ezzel szemben egy erősödő piaci kereslet alapjában mozgatja meg és gyorsítja az áremelési tendenciákat.

Több esemény együttes eredője jelen pillanatban is a cellulózpapír-árak folyamatos emelkedését és a későbbi árszintek tervezhetőségének a bizonytalanságát eredményezik. A pénzügyi és valuta árfolyamok területén megvalósult elmúlt időszak tendenciái szintén negatívan befolyásolják és bizonytalanná teszik a papírárak alakulását, a következők miatt:

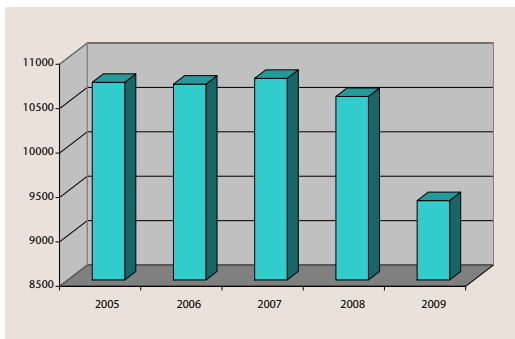
A cellulózpiaci és -kereskedelem alapjában véve dolláralapon működik, míg a papírgyártás és papírkereskedelem Európában euróban, euró alapú elszámolással folyik.

Az elmúlt időszak eseményei, a cellulóz- és papíripartól függetlenül, jelentős dollárerősödést eredményeztek az euróval szemben, amely a cellulózárak szinten maradása esetén is 15–20%-os alapanyagár-emelkedést jelentett volna, de a szűkített kapacitások és ellátási zavarok ezen emelkedést megduplázták.

A cellulózellátás nehézségeit csak tetőzte a chilei földrengés, amely éves szinten közel 3 millió tonna gyártási kapacitás működését tette lehetetlenné, illetve az ázsiai piacok, elsősorban a kínai

Magyarországi nagykereskedői eladások összesen (ezer tonna)

Európai nagykereskedői eladások (ezer tonna)

piac növekvő éves többletcellulóz-igénye, amely szintén éves 3 millió tonna többletforgalmat és -keresletet generált. Ezen két tényező a világ szabad kereskedelmi cellulózpiacának közel 15-16%-át adja, amely a tavalyi papírpiaci visszaesést már alapjában véve kompenzálja, tehát nem meglepő, hogy egy növekvő papírkeresletet és szűkülő cellulóz készletszint ellátási gondokat eredményez. Fontos tényező egy ilyen környezetben, hogy az adott piacok nagysága és fontossága mit is képvisel az európai palettán, hiszen azok ellátottsági problémáit annak mértékében sikerül majd megoldani. Ebből a szempontból az üzenet a hazai piacnak kettős, hiszen ezen ellátási gondok és problémák, illetve áremelkedési tendenciák minket is ugyanolyan mértékben azonnali hatásként érintenek, mint más európai országot, de kockázati elemként hozzáadódik a HUF/EUR árfolyamváltásnak a volatilitása és árfolyamkockázata.

A jó hír az, hogy a hazai papírellátást az Európában is meghatározó öt kereskedő leányvállalatai biztosítják, tehát ebből a szempontból mindezen problémák és kapacitási gondok orvoslása ugyanolyan erővel és ugyanolyan górcső alatt történik, mintha egy német vagy egy egyesült királysági piacról beszélünk. Az egyesület tagjai mindent megtesznek, és kötelességüknek tekintik, hogy a hazai papírszakmát és a nyomdászatot ezen körülményekről a lehető leghamarabb informálják, és megpróbálják biztosítani, hogy a kapacitásgondok, áremelési tendenciák és helyzetek ugyanolyan flottul, de a hazai piac igényeit is figyelembe véve történjenek, azok sajátosságait szem előtt tartva próbáljanak megoldást találni a piac és a szakma továbbfejlődése, valamint jövőbeni sikeressége érdekében.

A kép a Stora Enso egyik gyárában készült

